

STUDIU DE OPORTUNITATE

PRIVIND GESTIUNEA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ AL MUNICIPIULUI CLUJ NAPOCA

CUPRINS

pagina

CAP. I. Analiza serviciului public de alimentare cu energie termică – infiintare, organizare, coordonare	2
1. Serviciile publice – servicii de interes general	2
2. Serviciul public de alimentare cu energie termică	4
3. Atribuții ale Autorităților administrației publice locale in infiintarea, organizarea, coordonarea si functionarea serviciilor publice	4
CAP. II. Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică	6
1. Modalitățile de gestiune a serviciilor de utilități publice	6
2. Gestiunea directă	6
3. Gestiunea delegată	7
CAP. III. Descrierea sistemului de alimentare cu energie termică a mun. Cluj Napoca	8
1. Aria teritorială	8
2. Producerea energiei termice	8
3. Transportul și distribuția energiei termice	10
CAP. IV. Caracteristici economice privind productia de energie termica	12
1. Cantitatea de energie termică livrată prin sistemul centralizat de producere a energiei termice al mun. Cluj Napoca pentru ultimii trei ani	12
2. Principalele elemente de cost pentru producerea energiei termice :	12
CAP. V. Continuitatea serviciului de alimentare cu energie termică	12
1. Obiective generale necesar a fi avute în vedere în continuitatea serviciului public de alimentare cu energie termică a mun Cluj Napoca	13
2. Obiective specifice	13
3. Potentiale investitii in SACET	14
CAP. VI. Factori de influență asupra funcționării sistemului de alimentare cu energie termică	16
1. Factori legislativi	17
2. Factori economici	18
3. Factori sociali	19
4. Factori tehnologici	19
5. Politici (strategii) comunitare	20
CAP. VII. Situația actuală a gestiunii serviciului de alimentare cu energie termică	20
CAP. VIII. Analiza modalității de gestiune a serviciului de alimentare cu energie termică a mun. Cluj Napoca	20
CONCLUZII	23

CAP. I. Analiza serviciului public de alimentare cu energie termică – infiintare, organizare, coordonare

1. Serviciile publice – servicii de interes general

Ca servicii de interes general, serviciile de utilitati publice, reprezintă o componentă importantă a vietii comunitatilor locale, iar o buna gestiune si continuitatea asigurarii acestor servicii contribuie la satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public general cu caracter social ale colectivităților locale si la o dezvoltare continua a acestor comunitati.

Asadar, asigurarea serviciilor de utilități publice au o importanță deosebită pentru populație, iar pentru acest considerent coordonarea și gestionarea acestor servicii trebuie realizată prin intermediul autorităților publice locale/centrale.

Serviciile publice de interes general prezintă următoarele particularități:

- au caracter economico-social;
- răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- au caracter tehnico-edilitar;
- au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orașenești, municipale sau județene;
- sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- sunt organizate pe principii economice și de eficiență;
- pot fi furnizate/prestate de către operatorii titulari de licență care sunt organizați și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- recuperarea costurilor de exploatare ori de investiție se face prin prețuri și tarife reglementate sau taxe speciale.

Serviciile de utilități publice se înființează, se organizează și se gestionează prin hotărâri adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

În organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice interesul general al comunităților locale este prioritar.

Serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate prin intermediul unor operatori sau al unor operatori regionali care pot avea următorul statut:

- a) compartimente funcționale fără personalitate juridică, organizate în structura aparatului de specialitate al primarului sau, după caz, al consiliilor județene;
- b) servicii publice de interes local sau, după caz, județean, fără personalitate juridică, înființate și organizate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
- c) servicii publice de interes local sau, după caz, județean, cu personalitate juridică, înființate și organizate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
- d) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale respective;
- e) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;
- f) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Sistemele de utilități publice sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice sau private a acestora, după caz.

Serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general, fiindu-le aplicabile obligațiile de serviciu public definite potrivit următoarelor exigențe/cerințe fundamentale, și anume:

- a) universalitate;
- b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale reglementate;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
- d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale reglementate;
- e) transparență decizională și protecția utilizatorilor.

Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciilor de utilități publice trebuie să asigure:

- satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;

- sănătatea populației și calitatea vieții;
- protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
- funcționarea optimă, în condiții de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
- introducerea unor metode moderne de management;

- introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor, programelor și/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
- dezvoltarea durabilă, protejarea și valorificarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și protecția și conservarea mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- informarea și consultarea comunităților locale beneficiare ale acestor servicii;
- respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea ariilor de monopol.

2. Serviciul public de alimentare cu energie termică

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară, denumit în continuare SACET.

SACET este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând din construcții, instalații, echipamente, dotări specifice și mijloace de măsurare destinat producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localităților, care cuprinde:

- centrale termice sau centrale electrice de termoficare;
- rețele de transport și distribuție;

3. Atribuții ale Autorităților administrației publice locale în înființarea, organizarea, coordonarea și funcționarea serviciilor publice

Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente sistemelor de utilități publice.

Autoritățile administrației publice locale au competențe partajate cu autoritățile administrației publice centrale și cu autoritățile de reglementare competente în ceea ce privește reglementarea, monitorizarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice.

În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu:

- elaborarea și aprobarea strategiilor proprii privind dezvoltarea serviciilor, a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de utilități publice existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme, inclusiv cu consultarea operatorilor;
- coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;
- asocierea intercomunitară în scopul înființării, organizării, gestionării și exploatării în interes comun a unor servicii de utilități publice, inclusiv pentru finanțarea și realizarea obiectivelor de investiții specifice sistemelor de utilități publice;
- alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, concesiunea sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora;
- urmărirea, monitorizarea și raportarea indicatorilor de performanță și aplicarea metodologiei de comparare a acestor indicatori, elaborată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice împreună cu autoritățile de reglementare competente, prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;
- participarea unităților administrativ-teritoriale la constituirea capitalului social al unor societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiectiv furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean, după caz;
- contractarea sau garantarea împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării, reabilitării și modernizării sistemelor existente;
- garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor contractate de operatorii serviciilor de utilități publice în vederea înființării sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;
- elaborarea și aprobarea regulamentelor serviciilor, a caietelor de sarcini, a contractelor de furnizare/prestare a serviciilor și a altor acte normative locale referitoare la serviciile de utilități publice, pe baza regulamentelor-cadru, a caietelor de sarcini-cadru și a contractelor-cadru de furnizare/prestare ori a altor reglementări-cadru elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;
- stabilirea, ajustarea, modificarea și aprobarea prețurilor, tarifelor și taxelor speciale, cu respectarea normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;
- aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, după caz, pe baza avizului de specialitate emis de autoritățile de reglementare competente;
- restrângerea ariilor în care se manifestă condițiile de monopol;
- protecția și conservarea mediului natural și construit.

CAP. II. Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică

1. Modalitățile de gestiune a serviciilor de utilități publice

Gestiunea serviciilor de utilități publice reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciilor de utilități publice în scopul furnizării/prestării acestora în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- gestiune directă;
- gestiune delegată.

Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale serviciului.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori ori operatorii regionali, după caz, sunt reglementate prin:

- hotărâri privind darea în administrare, adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale - în cazul gestiunii directe;
- hotărâri privind atribuirea și încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciului, adoptate, respectiv aprobate, după caz, de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori de adunările generale ale asociațiilor, după caz, în cazul gestiunii delegate.

Sistemele de utilități publice utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor pot fi date în administrare și exploatare operatorilor, în baza hotărârii de dare în administrare - în cazul gestiunii directe, sau concesionate operatorilor/operatorilor regionali în condițiile legii, în baza hotărârii de atribuire și a contractului de delegare a gestiunii serviciului - în cazul gestiunii delegate.

2. Gestiunea directă

Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu

privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi :

- a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ teritoriale respective;
- b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 , republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ teritoriale, înființate de unitățile deliberative ale unităților administrativ teritoriale respective.

Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea de gestiune directă furnizează/prestează servicii de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, pe baza hotărârii de dare în administrare a serviciului, și a sistemului de utilități publice aferent serviciului, adoptată de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, precum și pe baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă. Prin hotărârea de dare în administrare se clarifică drepturile și obligațiile părților cu privire la furnizarea/prestarea serviciului, inclusiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferente acestuia. Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune directă se organizează și își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

3. Gestiunea delegată

Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică concesiunea către operatori a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor.

Gestiunea delegată se poate realiza prin intermediul unor operatori sau operatori regionali de drept privat, care pot fi:

- a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale acestora;
- b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rezultate ca urmare a reorganizării regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de interes local sau județean, existente la data intrării în vigoare a Legii nr. 51/2006, al căror capital social este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de asociat sau de acționar unic;
- c) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;
- d) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate furnizează/prestează serviciile de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă.

CAP. III. Descrierea sistemului de alimentare cu energie termică a mun. Cluj Napoca

1. Aria teritorială

Municipiul Cluj-Napoca, al doilea pol de creștere din România, este un important centru universitar, cultural, medical și industrial. Cu o populație de peste 330.000 de locuitori, municipiul Cluj-Napoca este al patrulea oraș ca mărime din țară și printre primele orașe în ceea ce privește mediul de viață și nivelul de trai al cetățenilor.

Dezvoltarea edilitară explozivă a orașului a avut loc în perioada 1960-1990, când populația orașului s-a dublat. În această perioadă au fost construite marile cartiere de locuințe și, odată cu acestea, nevoile clujenilor s-au diversificat. Pentru a veni în întâmpinarea necesităților cetățenilor, dar și pentru a eficientiza asigurarea serviciilor necesare în aceste blocuri, s-a realizat sistemul centralizat de termoficare. Clujenii beneficiază de servicii de furnizare centralizată de energie termică pentru încălzire și apă caldă de consum încă de la începutul anilor '60. Aceste servicii au fost preluate în anul 1991 de către Regia Autonomă de Termoficare Cluj-Napoca, companie aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Cluj-Napoca.

Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică, cuprinde întreg lanțul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice către locuitorii municipiului Cluj-Napoca, alimentând cu energie termică 1.377 Asociații de Proprietari, reprezentând peste 26.500 de apartamente, respectiv aproximativ 65.000 de locuitori.

Structura sistemului de alimentare cu energie termică a municipiului cuprinde :

2. Producerea energiei termice

- Centrala termică de zonă (CTZ - Somes Nord), asigură producerea energiei termice sub formă de apă fierbinte cu parametri 110/60°C.

Platforma centralei termice de zonă este formată din următoarele echipamente și instalații : cazan de apă fierbinte de 116 MWt aflat în prezent în conservare

În arealul platformei Centralei termice de zonă există și capacități de producere operate de societatea Colonia Cluj Napoca Energie SRL, societate la care Regia de Termoficare deține o participare. Capacitățile deținute și operate de această societate sunt :

- instalația de cogenerare, constituită din 3 motoare termice cu puteri de 3x1,5 Mwe și 3x1,6 Mwt

- 4 cazane de apă fierbinte având puterile de 8MWt, 14Mwt, 16Mwt, 24Mwt

Această companie a fost înființată în anul 1998 prin asocierea Regiei Autonome de Termoficare Cluj-Napoca cu compania Rein Energie AG Koln (înființarea societății comerciale a fost aprobată prin HCL nr.402/11.12.1997). În anul 2001 acestei asocieri i s-a alăturat și compania E-on Ruhrgaz Internațional (în prezent, E-on România), cele 3 companii deținând fiecare participări egale în cuantum de 1/3 din capitalul social al companiei Colonia Cluj-Napoca Energie S.R.L.

Colonia Cluj-Napoca Energie este un producător licențiat de energie termică și energie electrică în cogenerare, deținând în acest sens licența nr.385/2001 (cu valabilitate de 25 de ani) producător de la care este preluată energia termică necesară clienților din cartierele Pata și Mărăști.

- 65 centrale termice de cvartal : CT 1 Zorilor, CT 2 Zorilor, CT 3 Zorilor, CT 4 Zorilor, CT 5 Zorilor, CT 6 Zorilor, CT 7 Zorilor, CT 1 Grigorescu, CT 3 Grigorescu, CT 4 Grigorescu, CT 5 Grigorescu, CT 6 Grigorescu, CT 7 Grigorescu, CT 8 Grigorescu, CT 9 Grigorescu, CT 10 Grigorescu, CT 11 Grigorescu, CT 4 Gheorgheni, CT 5 Gheorgheni, CT 6 Gheorgheni, CT 7 Gheorgheni, CT 9 Gheorgheni, CT 10 Gheorgheni, CT 11 Gheorgheni, CT 12 Gheorgheni, CT 13 Gheorgheni, CT 14 Gheorgheni, CT 15 Gheorgheni, CT Cuza Vodă, CT Mihai Viteazu, CT Caragiale, CT Craiova, CT Baba Novac, CT Muncii, CT Gruia, CT Abator, CT Grădini Mănăștur, CT Taberei, CT Plopilor, CT Aleea Tineretului, CT Govora, CT 1 Mănăștur, CT 2 Mănăștur, CT 3 Mănăștur, CT 4 Mănăștur, CT 5 Mănăștur, CT 6 Mănăștur, CT 7 Mănăștur, CT 8 Mănăștur, CT 9 Mănăștur, CT 10 Mănăștur, CT 11 Mănăștur, CT 12 Mănăștur, CT 13 Mănăștur, CT 14 Mănăștur, CT 15 Mănăștur, CT 16 Mănăștur, CT 17 Mănăștur, CT 18 Mănăștur, CT 20 Mănăștur, CT 22 Mănăștur, CT 23 Mănăștur, CT 24 Mănăștur, CT 26 Mănăștur, CT 27 Mănăștur

- 35 centrale termice de scară ce deserveșc condominiile : CT Dragalina 75, CT Dragalina 4, CT Dragalina 6, CT Dragalina 8, CT Dragalina 10, CT Mamaia 6, CT Mamaia 10, CT Mamaia 12, CT Blajului 61 sc.1, 2, 3, CT Blajului 63 sc.1, 2, 3, 4, CT

Blajului 64 sc.1, 2, 3, CT Timișului 73 sc. 1, 2, 3, CT Timișului 75 sc 1, 2, 3, CT Timișului 77 sc.1, CT Timișului 79 sc 1, 2, 3, 4, CT Timișului 81 sc.1, 2, 3, 4,

Aceste centrale sunt echipate cu 290 de cazane moderne, cu randamente de peste 92%, montate în principal în perioada 2006-2011, utilizând ca și combustibil gazul natural și având o putere termică instalată totală de 260 MW. Agentul termic este apa caldă cu parametri 90/70^oC.

Pe lângă aceste obiective, sunt atribuite în administrarea operatorului și centralele termice care deservește anumite imobile astfel:

- centrala termică ce deservește Spitalul Municipal Clujana.
- 62 centrale termice și 5 puncte termice care deservește un număr de 24 de unități de învățământ
- centrala termică ce deservește Asociația de Locatari din Calea Florești nr.58A

3. Transportul și distribuția energiei termice

- **Rețelele de agent termic primar:** asigură transportul energiei termice sub formă de apă fierbinte de la Centrala Termică de Zonă Someș Nord la punctele termice din sistem, acestea având lungimea de 16,5 km. Rețeaua de agent termic primar apă fierbinte este compusă din două conducte, una pe tur și una pe retur, cămine de vizitare echipate cu vane de închidere și secționare.
- **Punctele termice** ce aparțin sistemului de distribuție sunt în număr de 37 și asigură interfața între rețeaua de agent termic primar și instalațiile consumatoare de energie termică. Punctele termice reprezintă un ansamblu de echipamente și instalații (schimbătoare de căldură, pompe, armături, sisteme de automatizare), prin care se realizează prepararea agentului termic la necesitățile consumului clienților racordați la sistemul public de alimentare cu energie termică.

De regulă, punctele termice sunt amplasate în construcții independente supraterane, cu puteri termice instalate cuprinse între 280kW și 3600 kW.

Pentru consumatorii din cartierele Măraști și Pata, agentul termic pentru încălzire și apă caldă de consum este produs în cele 30 de puncte termice racordate la sistemul de transport al apei fierbinți produsă la Centrala Termică de Zonă Someș Nord astfel: PT 1 Măraști, PT 2 Măraști, PT 3 Măraști, PT 7 Măraști, PT 8 Măraști, PT 9 Măraști, PT 10 Măraști, PT 11 Măraști, PT 12 Măraști, PT 16 Măraști, PT 17 Măraști, PT 18 Măraști, PT 26 Măraști, PT 27 Măraști, PT 28 Măraști, PT Venus, PT Cipariu, PT 1 Pata, PT 2 Pata, PT 3 Pata, PT 4 Pata, PT Cernei, PT 1 AVN, PT 2 AVN, PT 3 AVN, PT 4 AVN, PT 5 AVS, PT 13 AVS, PT 14 AVS, PT 15 AVS.

Alte 7 puncte termice sunt răspândite pe aria municipiului astfel: 4 puncte termice racordate la 4 centrale termice din cartierul Mănăștur: PT Șesului, PT Calvaria, PT Govora, PT Taberei; unul racordat la centrala termică Hala Agroalimentară din P-ța Mihai Viteazu (amplasat în subsolul unui imobil: PT Cuza Vodă); două puncte termice

racordate la sistemul de cogenerare din cartierul Gheorgheni: PT 1 Gheorgheni și PT 2 Gheorgheni.

- **Rețelele de agent termic secundar:** reprezintă rețelele termice prin care se transportă apa caldă din centralele și punctele termice către utilizatori, având o lungime a traseelor de 125 km, din care 94 km sunt rețele de agent termic secundar de la centralele termice de cvartal la consumatori, 31 km sunt rețele de agent termic secundar de la punctele termice.

În conformitate cu dispozițiile legale în materie, rețelele de transport și distribuție a energiei termice precum și punctele termice se află în proprietatea publică a municipiului Cluj-Napoca, însușită prin HCL nr. 133/2005 și atestată prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2006 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 969/2002 privind atestarea domeniului public al județului Cluj.

Regia Autonomă de Termoficare Cluj-Napoca administrează în prezent sistemul centralizat format din centralele termice, punctele termice, rețeaua de transport și rețeaua de distribuție a energiei termice.

Energia termică produsă și furnizată este măsurată cu următoarele echipamente:

- contoare de energie termică amplasate în sursele de producere: 230 unități
- contoare de energie termică pentru apă caldă de consum și pentru energia termică pentru încălzire, amplasate la consumatori: 3105 unități.

Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică a mun. Cluj Napoca se desfășoară având la bază un patrimoniu de 127.591.443.71 lei, la data de 31.10.2018, format în principal din terenuri, rețele, instalații și construcții – patrimoniu public si/sau privat al Municipiului Cluj Napoca.

Acest patrimoniu este compus din:

Categorie bunuri	Valoare patrimoniu la data de 31.10.2018
Terenuri	21.372.545,37
Retele termice	61.154.377,90
Puncte termice CLADIRI + INSTALATII	14.148.613,14
Centrale termice budget local CONSTRUCTII + INSTALAȚII	16.005.551,04
Centrale termice scoli, ANL -uri, spital	14.885.833,33
Terenuri domeniul privat	24.552,93
TOTAL	127.591.443,71

Capitalul social al operatorului actual (Regia Autonomă de Termoficare Cluj Napoca), conform situațiilor financiare la data de 31.06.2018, este de 4.231.932 lei.

CAP. IV. Caracteristici economice privind producția de energie termică

1. Cantitatea de energie termică livrată prin sistemul centralizat de producere a energiei termice al mun. Cluj Napoca pentru ultimii trei ani se prezintă astfel :

- pentru anul 2016 a fost livrată o cantitate de energie termică de 209.218 Gcal, din care cantitatea de 183.492 Gcal a fost livrată către populație;
- pentru anul 2017 a fost livrată o cantitate de energie termică de 198.299 Gcal, din care cantitatea de 172.958 Gcal a fost livrată către populație;
- pentru anul 2018 a fost livrată o cantitate de energie termică de 169.216 Gcal, din care cantitatea de 145.193 Gcal a fost livrată către populație.

2. Principalele elemente de cost pentru producerea energiei termice :

Gaze naturale

Cantitățile/Costul total al gazelor naturale pentru producerea de energie termică se prezintă astfel :

Pentru anul 2016 costul gazelor a depășit 33 mil lei pentru un consum de 300.906 MWh, prețul mediu anual fiind de 110.28 Lei/MWh (fără TVA și accize);

Pentru anul 2017 costul gazelor a depășit 33 mil lei pentru un consum de 286.753 MWh, prețul mediu anual fiind de 112,45 lei/MWh (fără TVA și accize);

Pentru anul 2018 costul gazelor a depășit 31 mil. Lei, pentru un consum total de 262.634 Mwh, prețul mediu anual fiind de 118,38 lei/Mwh (fără TVA și accize);

Energie electrică

Cantitățile/ Costul total al energiei electrice utilizată în instalațiile/utilajele pentru producerea de energie termică se prezintă astfel :

Pentru anul 2016 – costul energiei electrice a fost de 4.791.438 lei, pentru o cantitate de 12.076.866 kwh;

Pentru anul 2017 – costul energiei electrice a fost de 4.735.113 lei, pentru o cantitate de 12.232.748 kwh;

Pentru anul 2018 – costul energiei electrice a fost de 4.837.312 lei, pentru o cantitate de 12.835.760 kwh;

CAP. V. Continuitatea serviciului de alimentare cu energie termică

1. Obiective generale necesar a fi avute în vedere în continuitatea serviciului public de alimentare cu energie termică a mun Cluj Napoca :

- furnizarea energiei termice pentru încălzire și apă caldă de consum la parametri necesari asigurării confortului termic al consumatorilor și în conformitate cu normele tehnice în vigoare, în condiții de continuitate și siguranță
- adaptarea particularităților din cadrul sistemului cu condițiile actuale economice
- tratamentul egal al tuturor consumatorilor și menținerea comunicării cu toți factorii interesați
- adaptabilitate la cerințele utilizatorilor
- accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condițiile contractuale
- îmbunătățirea continuă a indicatorilor de performanță pentru serviciile furnizate
- creșterea satisfacției clienților prin calitatea serviciilor prestate, o mai bună identificare a înțelegerii nevoilor acestora
- analizarea necesității și oportunității dezvoltării de noi obiective de investiții
- implementarea, promovarea și afilierea la proiectele Primăriei Cluj-Napoca privind dezvoltarea infrastructurii municipiului Cluj-Napoca
- intensificarea campaniilor de informare a clienților actuali privind avantajele competitive ale utilizării serviciului de termoficare pentru asigurarea căldurii și a apei calde de consum

2. Obiective specifice

- creșterea eficienței în activitatea de producere a energiei termice și alimentarea corespunzătoare cu căldură a consumatorilor, în condiții de continuitate și siguranță
- monitorizarea și dispecerizarea permanentă a procesului de producere a energiei termice
- monitorizarea permanentă a costurilor de operare
- optimizarea cheltuielilor prin verificarea operațiunilor tehnice efectuate
- optimizarea cheltuielilor prin verificarea operațiunilor economice efectuate
- analizarea necesității și oportunității obiectivelor de investiții aflate în curs
- aplicarea unor măsuri de optimizare tehnico-organizatorice în vederea: menținerii prețului reglementat cu posibilitatea de reducere a acestuia, păstrării/protejării consumatorilor și investițiilor, racordării de noi consumatori

- continuarea aplicării unor măsuri tehnico-economice, pentru reducerea pierderilor de energie în sistemul de transport și distribuție, pentru reducerea consumului de apă de adaos, cât mai aproape de prevederile normativelor tehnice
- reabilitarea rețelelor termice de transport și distribuție ale agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum
- continuarea aplicării măsurilor tehnico-economice de reducere a cheltuielilor cu combustibilul prin prevederea de cazane cu randamente superioare adaptate la necesarul actual de energie termică al consumatorilor

3. Potentiale investitii în SACET

Pentru realizarea serviciului, precum și în scopul creșterii performanței operaționale, a eficienței de utilizare a energiei primare, a reducerii costurilor de exploatare, a creșterii siguranței în exploatare și a îmbunătățirii serviciilor oferite consumatorilor, pot fi avute în vedere următoarele programe investiționale:

Modernizare puncte termice situate în municipiul Cluj-Napoca și transformarea acestora în centrale termice de cvartal.

La nivelul serviciului de alimentare cu energie termică s-a decis că o parte din Punctele Termice existente să fie transformate în Centrale Termice, echipate astfel încât acestea să asigure necesarul de energie termică pentru încălzirea și prepararea apei calde pentru consumatorii actuali racordați. Astfel prin transformarea instalațiilor din 7 Puncte Termice în Centrale Termice se urmărește evitarea unor pierderi de energie termică de cca 9.045 Gcal/an. Această reducere a pierderilor va duce la o scădere a cheltuielilor cu 1.634.311 lei / an și o reducere a necesarului de subvenție alocată pentru energia termică furnizată populației, din arealul geografic, respectiv 800.000-1.000.000 lei. Lungimea totală cu care se va reduce rețeaua de apă fierbinte va avea 4.82 km.

Obiective de investitii ce pot fi analizate :

Transformare PT 15 AVS, PT 10 Mărăști în centrale termice

- pierderi de energie termică evitate: 3.322 Gcal/an
- eliminare tronson de 0,8 km rețea, de agent termic primar

Transformare PT 3,4 Pata în centrale termice

- pierderi de energie termică evitate: 2.800 Gcal/an
- eliminare tronson de 2,2 km rețea, de agent termic primar

Transformare PT 1 Pata în centrale termice

- pierderi de energie termică evitate: 2.049 Gcal/an
- eliminare tronson de 0,65 km rețea, de agent termic primar

Se va analiza continuarea programului de transformare și a altor puncte termice în centrale termice în vederea reducerii pierderilor de agent primar.

Efficientizarea sistemului centralizat, reabilitarea rețelei de transport agent termic

Rețelele de transport ale agentului termic au fost puse în funcțiune odată cu dezvoltarea cartierelor de locuințe, fiind formate din tronsoane montate subteran în canale termice nevizitabile. Datorită uzurii conductelor au loc avarii care generează pierderi de agent termic și uneori disconfort pentru consumatorii din zonele respective.

În aceste circumstanțe, vor putea fi realizate lucrări de înlocuire a unor rețele de transport agent termic cum sunt:

- Magistrala TF între cam.C1 și C2 (Tribunu Vladutiu) - 891 m
- Magistrala TF între cam. C2-C3-C4 (Cojocnei-Teleorman) - 1.039 m
- Magistrala între C6-C18-C9 (Fabricii) – 734 m
- Magistrala între C18-C20-C17 (Fabricii- Scortarilor) – 677 m
- Magistrala între R6-C23 (Năvodari – București) – 872 m

Aceste măsuri pot asigura reducerea pierderilor de energie termică cu cca. 80.000 lei/an, pentru fiecare kilometru de rețea înlocuită.

Programe de modernizare a rețelelor de distribuție a agentului termic

Rețelele secundare de distribuție a agentului termic au fost puse în funcțiune odată cu dezvoltarea cartierelor de locuințe, fiind formate din tronsoane montate subteran în canale termice nevizitabile. Datorită uzurii conductelor au loc avarii care generează pierderi de agent termic și uneori disconfort pentru consumatorii din zonele respective.

Se poate analiza înlocuirea unor rețele de agent termic secundar în cartierele Mănăștur, Mărăști, Grigorescu, Zorilor și Georgheni .

Aceste măsuri pot asigura reducerea pierderilor de energie termică cu cca. 60.000 lei/an, pentru fiecare kilometru de rețea înlocuită.

Modernizare/Automatizare 65 centrale termice : lucrările pot asigura înlocuirea cazanelor existente, respectiv a altor echipamente din centrale, cu echipamente de ultima generație având randamente de peste 95%.

Introducerea sistemelor alternative de producere a energiei termice ce utilizează resurse energetice regenerabile-panouri solare termice, pompe de căldură, instalații de microgenerare sau alte resurse regenerabile.

Implementarea unor atare sisteme poate contribui în mod evident la eficientizarea costurilor de producere a energiei termice, în special a energiei termice pentru apă caldă de consum.

Modernizarea sistemului de alimentare cu energie termică a unităților administrației publice locale și a unităților de învățământ.

Se va putea analiza modernizarea/ reabilitarea și eficientizarea procesului tehnologic de producere a energiei termice pentru încălzire și apă caldă de consum la 6 unități de învățământ. Aceste școli dețin sisteme de încălzire cu sobe de teracotă sau sisteme de încălzire învechite cu consumuri specifice extrem de ridicate și uzură accentuată în exploatare.

Obiective de investiții ce pot fi analizate :

Colegiul Național George Barițiu –str. Emil Isac

Modernizarea/reabilitarea sistemului de producere a energiei termice pentru încălzire și apă caldă de consum prin construirea unei centrale termice cu funcționare pe gaz natural, concomitent cu realizarea instalațiilor interioare de alimentare cu agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum în clădire.

Scoala N. Iorga-str. Maramureșului

Modernizarea/reabilitarea sistemului de producere a energiei termice pentru încălzire și apă caldă de consum prin construirea unei centrale termice cu funcționare pe gaz natural, concomitent cu realizarea instalațiilor interioare de alimentare cu agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum în clădire.

Liceul Tehnologic nr. 1 - str. Maramureșului

- Echiparea centralei existente cu, cazane de apă caldă care să preia consumul de căldură aferent clădirii cu destinație ateliere și sală de sport a căminului și a cantinei,
- Montarea unei centrale noi echipată cu, cazane de apă caldă amplasată în construcție tip container, care să preia consumul de căldură aferent clădirii liceului Corp A și Corp B.

Colegiul Național Economic „Dr. Iulian Pop” - str. Devei, nr. 15-17

Modernizarea sistemului de producere a energiei termice prin înlocuirea echipamentelor vechi/uzate cu echipamente noi și performante și echipamentelor conexe, dimensionate astfel încât să acopere necesarul de energie termică pentru încălzire și apă caldă de consum.

Liceul „Aurel Vlaicu” – b-dul Muncii, nr. 199-200

Modernizarea sistemului de producere a energiei termice prin înlocuirea echipamentelor vechi/uzate cu echipamente noi și performante și echipamentelor conexe, dimensionate astfel încât să acopere necesarul de energie termică pentru încălzire și apă caldă de consum.

CAP. VI. Factori de influență asupra funcționării sistemului de alimentare cu energie termică

Începuturile sistemului de alimentare centralizată cu energie termică în România se situează în perioada anilor 60, când a fost demarată conectarea locuințelor nou-construite la acest sistem de încălzire și furnizare a apei calde de consum.

În prezent serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale, denumit Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică.

Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică este compus dintr-un ansamblu de centrale termice, rețele de transport, puncte termice, rețele de distribuție,

branșamente, sisteme de măsură, control și automatizare. Dimensiunea sa patrimonială fiind evaluată, la cca 92 mil lei.

Din aproape 300 de sisteme centralizate de încălzire existente în anii 1990, în prezent mai sunt doar câteva zeci de Sisteme de Alimentare Centralizată cu Energie Termică, concentrate în marile orașe ale țării.

Debransările unor beneficiari de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică au determinat în municipiul Cluj Napoca reșezarea întregii infrastructuri de producere și distribuție a energiei termice. Practic au fost periodic adaptate capacitățile de producție și livrare prin proiecte de modernizare și automatizare a proceselor, asigurându-se conducerea complet automatizată a activității (sisteme on line de comandă și monitorizare).

Programele de modernizare trebuie continuate și în perioadele viitoare în conformitate cu strategia de dezvoltare a infrastructurii energetice locale pentru perioada 2019 – 2030 (document în curs de elaborare).

Directiile de investiții propuse vor aborda alături de instalații care vor produce energia termică din gaz metan, până la tehnologii moderne care utilizează energii regenerabile cum ar fi : panouri solare termice, panouri solare fotovoltaice, pompe de căldură, unități de cogenerare.

Programele de investiții propuse și aprobate de consiliul local vor apela la finanțări naționale susținute în cadrul programului "Termoficare 2006 – 2020 căldură și confort", respectiv la fonduri europene.

1. Factori legislativi

Principalele acte normative care stau la baza cadrului legal general ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor publice centralizate de alimentare cu energie termică în România sunt: Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, Legea nr. 325/2006 privind serviciul public de alimentare cu energie termică, Legea nr. 225/2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice.

Înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul serviciului public de alimentare cu energie termică constituie obligații ale autorităților administrației publice locale.

Autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de alimentare cu energie termică este Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).

Prețurile sunt stabilite, ajustate sau modificate în conformitate cu structura și formula stabilite prin metodologiile aprobate de către ANRE.

Prețul local reprezintă prețul producerii energiei termice și tarifele de transport, distribuție și servicii de furnizare, aprobate de către autoritatea administrativă locală, cu aprobarea ANRE pentru fiecare operator care are și calitatea de furnizor.

Prețul local pentru energia termică produsă, distribuită și furnizată din centrale termice de cvartal populației este aprobat prin hotărâre a autorităților locale fiind în prezent de 455,77 lei (T.V.A. inclus).

2. Factori economici

În contextul crizei mondiale este evident faptul că aceasta își arată efectele și în țara noastră, ele resimțindu-se la nivelul consumului, respectiv la scăderea producției de energie termică. Reducerea producției de energie termică ca urmare a scăderii cererii, duce la o diminuare a utilizării capacităților instalate, respectiv la scăderea randamentelor de producere. Scăderea cererii de energie termică are efecte negative și la nivelul eficienței rețelelor de transport și distribuție, acestea fiind afectate de scăderea randamentelor de transport.

Gradul de suportabilitate al populației, privind costul cu energia termică, duce de multe ori la decizia de debranșare de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică. Orice creștere a prețului local pentru populație nesuținută de formule de sprijin financiar, poate avea o influență negativă asupra numărului de clienți racordați și implicit asupra producției de energie termică.

Rezultatele economice sunt influențate direct de instabilitatea prețurilor la combustibili respectiv la energia electrică. Liberalizarea prețurilor atât la energie electrică cât și la gazele naturale, a dus la o creștere a acestora, cu o presiune uriașă asupra prețului de producere.

Cele mai mari costuri care influențează activitatea de alimentare cu energie termică sunt legate de consumul de gaze naturale (peste 60%). În acest context, puternicele schimbări care afectează piața de gaze naturale din România reprezintă un risc major de destabilizare a rezultatelor economice.

Costul total al gazelor naturale pe anul 2017 a depășit 33 mil lei pentru un consum de 286.753 MWh, prețul mediu anual fiind de 112,45 lei/MWh (fără TVA și accize), iar pentru anul 2018 costul gazelor a depășit 31 mil. Lei, pentru un consum total de 262.634 MWh, prețul mediu anual fiind de 118,38 lei/MWh (fără TVA și accize). Tendința de creștere a prețurilor la gazele naturale este accentuată în ultima perioadă pe piețele centralizate, atât cele de pe Bursa Română de Mărfuri cât și cele de pe platforma OPCOM.

Un alt element perturbator, cu o pondere mai mică în tarif, dar la fel de imprevizibil ca și prețul gazelor naturale, este prețul energiei electrice care, după o perioadă de scădere și stagnare, a înregistrat în ultimele luni creșteri semnificative.

3. Factori sociali

Având în vedere specificul acestei activități, factorii sociali au impact semnificativ asupra serviciului de alimentare cu energie termică al mun. Cluj Napoca.

Printre elementele care trebuie luate în considerare se regăsesc :

- Atitudinea populației față de aspectele de mediu: în timp va crește gradul de conștientizare și presiune asupra aspectelor “verzi”, ceea ce va crea un cadru favorabil suplimentar către soluțiile de energii regenerabile posibil de implementat la nivel local
- Veniturile populației influențează consumul de energie termică, implicit necesitatea de economisire a consumului
- Continuarea tendinței de debransare de la sistemul centralizat, prin montarea unor sisteme individuale de producere a energiei termice, cu influențe majore asupra eficienței sistemului de producere și transport a energiei termice
- Pregătirea forței de muncă: necesitatea specializărilor tehnice și disponibilitatea forței de muncă calificată în domeniul tehnic care să asigure continuitatea serviciului de alimentare cu energie termică

4. Factori tehnologici

Din punct de vedere tehnic, Sistemul de alimentare cu energie termică a fost dimensionat la un necesar crescut de energie termica, raportat la consumatorii racordați.

Numărul consumatorilor a scăzut constant, fiind realizate recorelări periodice ale capacitatilor de producere a energiei termice, activitate care va trebui continuată prin programe de modernizare și investiții viitoare.

Astfel, scăderea cererii de energie termică are efecte negative și la nivelul tehnologic asupra capacitatilor de productie si a celor de distribuție si transport, acestea fiind afectate de scăderea randamentelor.

Tehnologia este în continuă schimbare, inovația fiind un factor de dezvoltare economică. Factorii tehnologici care afectează compania sunt:

Disponibilitatea unor tehnologii de producere mai eficientă a energiei: există în prezent sisteme de producere a energiei termice în cogenerare de înaltă eficiență, care pot reprezenta o direcție de implementare și în viitor;

- Energii regenerabile: există un interes crescut în direcția implementării proiectelor care au la bază energiile regenerabile (energie solară, biomasă, biogaz etc), prin realizarea de proiecte la nivelul sistemului local;
- Sistemele IT: sistemele de management integrat, aplicații pentru relația cu clientii, aplicații la nivelul dispeceratului SACET pot contribui la eficientizarea activităților sistemului;
- Sistemele de automatizare: în prezent tot sistemul de producere și distribuție a energiei este complet automatizat. Actualizarea continuă a aplicațiilor software și hardware poate contribui la menținerea sau creșterea eficienței energetice;

5. Politici (strategii) comunitare

Parlamentul European a adoptat prin rezoluția din 13 septembrie 2016 (2016/2058 (INI)) direcțiile de bază a strategiei pentru încălzire și răcire, care trasează câteva elemente principale de continuitate și dezvoltare a sistemelor centralizate de încălzire/răcire. Parlamentul subliniază necesitatea sprijinirii și încurajării sistemelor centralizate de încălzire/răcire, care să permită statelor membre să atingă obiectivele politicii UE privind schimbările climatice și energia.

Din prevederile rezoluției reținem :

”27. subliniază importanța rețelelor energetice centralizate care oferă o alternativă la sistemele mai poluante de încălzire individuală, având în vedere că acestea reprezintă un mijloc extrem de eficient și rentabil de furnizare de încălzire și răcire, care include surse regenerabile de energie, încălzire și răcire recuperate și stocarea surplusului de electricitate în perioade de consum redus, oferind prin aceasta flexibilitate rețelei; subliniază că este necesar să se integreze o parte mai mare de surse regenerabile de energie, având în vedere că peste 20 % din încălzirea și răcirea centralizată sunt deja produse din energie regenerabilă, în conformitate cu articolul 14 din Directiva privind eficiența energetică, care prevede evaluări cuprinzătoare ale potențialului pentru încălziri și răciri centralizate eficiente; solicită modernizarea și extinderea sistemelor de încălzire centralizată existente pentru trecerea la alternative cu eficiență înaltă și regenerabile; încurajează statele membre să introducă mecanisme fiscale și financiare pentru a încuraja dezvoltarea și utilizarea încălzirii și răcirii centrale și să înlăture barierele normative;”

”37. este de acord cu Comisia că, după cum se afirmă în strategia privind încălzirea, potențialul economic al cogenerării nu este valorificat, și invită Comisia și statele membre să continue să promoveze sisteme de cogenerare și de termoficare centralizată cu eficiență înaltă, în conformitate cu Comunicarea Comisiei cu privire la starea uniunii energetice (COM(2015)0572);”

”55. subliniază faptul că încălzirea centralizată bazată pe surse regenerabile de energie împiedică răspândirea sistemelor de încălzire individuale care contribuie într-o mai mare măsură la poluarea aerului din zonele rezidențiale și care sunt mult mai dificil de controlat decât sistemele de încălzire centralizate extinse; subliniază însă că infrastructura și condițiile climatice diferă în cadrul Uniunii și că aceste sisteme trebuie, prin urmare, modernizate pentru a le crește eficiența; solicită, prin urmare, o analiză a nevoii de

susținere a infrastructurii de încălzire centralizate și a practicilor de impozitare a surselor regenerabile de energie și a încălzirii centralizate;”

CAP. VII. Situația actuală a gestiunii serviciului de alimentare cu energie termică

Încă din anul 1991, odată cu înființarea Regiei Autonome de Termoficare Cluj Napoca, sistemul centralizat de alimentare cu energie termică al municipiului Cluj Napoca, a fost gestionat în modalitatea de gestiune directă – operatorul menționat având în administrare întreaga infrastructură de producere – distribuție și furnizare a energiei termice a mun. Cluj Napoca, autoritatea administrației publice locale având controlul asupra tuturor operațiunilor de gestiune/administrare a acestui serviciu, operatorul fiind unul subordonat unității administrației locale, autoritatea fiind aceea care desemnează, în condițiile OUG 109/2011, structura Consiliului de administrație, aprobând de asemenea Regulamentul de organizare și funcționare și bugetul de venituri și cheltuieli a Regiei Autonome.

Regia Autonomă de Termoficare Cluj Napoca este o entitate cu personalitate juridică ce a luat ființă prin reorganizarea vechii structuri de gospodărie comunală, existentă anterior anului 1990. Aceasta are în patrimoniu o serie de elemente ce concurează la întregirea întregii infrastructuri a sistemului de alimentare cu energie termică a municipiului Cluj Napoca.

Totodată Regia Autonomă de Termoficare Cluj Napoca este un operator licențiat pentru prestarea serviciului de alimentare cu energie termică, deținând licența 2816/2014 cu termen de valabilitate 16.04.2019.

Operatorul care are în gestiune în prezent sistemul de alimentare cu energie termică a prezentat programele de dezvoltare și continuitate a serviciului de alimentare cu energie termică în contextul actual.

CAP. VIII. Analiza modalității de gestiune a serviciului de alimentare cu energie termică a mun. Cluj Napoca

În analiza modalității de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică a municipiului Cluj Napoca se impun a fi corelate aspectele economice, structura sistemului de alimentare cu energie termică cu factorii de influență cu impact asupra asigurării continuității serviciului, raportat la :

- necesitatea asigurării unui serviciu de calitate în raport cu structura actuală a sistemului de alimentare cu energie termică și cea a consumatorilor deserviti;
- menținerea în stare de funcționare, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sistemului de alimentare cu energie termică al mun. Cluj Napoca.

Prin modalitatea de **gestiune directă** – autoritatea administrației publice locale urmează a-și asuma și exercita nemijlocit toate competențele și responsabilitățile cu privire la

furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora, iar prin modalitatea de **gestiune delegată** autoritatea publică atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu energie termică pe baza unui contract de delegare de gestiune. Gestiunea delegată a serviciului va implica punerea la dispoziția operatorului/operatorilor a sistemului de alimentare cu energie termică, precum și dreptul și obligația operatorilor de a exploata și de a administra aceste sisteme.

Din analiza celor două modalități de gestiune, raportat la particularitățile sistemului de alimentare cu energie termică a municipiului Cluj Napoca (expuse anterior), rezultă că ambele raporturi prezintă o serie de avantaje și dezavantaje, după cum urmează :

i) În cazul gestiunii delegate :

Avantaje : o posibilă suplimentare a veniturilor la bugetul local prin încasarea unei redevențe; posibilitatea identificării unui operator dispus a implementa și derula un proiect investițional în sistemul de alimentare cu energie termică al mun. Cluj Napoca;

Pe de altă parte această modalitate de gestiune prezintă și dezavantaje : Autoritatea publică va avea un control mai redus asupra prestării serviciului de alimentare cu energie termică; Raportat la corelarea capacităților de producție și a infrastructurii de transport la necesarul de energie vor putea apărea dificultăți în ce privește asigurarea resurselor financiare necesare suplimentării investițiilor în infrastructura sistemului în vederea încadrării în randamente; O posibilă majorare a pretului la energie pe de o parte pentru considerentul că operatorul va solicita acoperirea costurilor cu redevența, pe de altă parte cu o cotă de profit percepută de operator; posibile dificultăți în corelarea programelor de investiții ale operatorului cu implementarea măsurilor de dezvoltare a autorității locale; Posibile dezavantajări ale unor consumatori defavorizați, aflați în zone în care furnizarea nu mai este fezabilă economic pentru un operator; o posibilă cerință de suplimentare a aparatului autorității locale cu specialiști în analiză, verificarea/controlul politicilor și activităților operatorului; posibile întâzieri prin organizarea procedurilor de achiziție/concesionare și identificare- alegere a operatorului;

ii) În cazul gestiunii directe :

Opțiunea de analiză ar fi aceea de realizare a gestiunii prin intermediul operatorului organizat sub autoritatea autorității publice, întrucât autoritatea nu detine în prezent un serviciu cu personalitate juridică disponibil să preia în gestiune serviciul și să asigure continuitatea acestuia.

Avantaje : menținerea/continuarea programelor corelate de dezvoltare la nivel local; asigurarea continuității serviciului de alimentare cu energie termică în mun. Cluj Napoca; posibilitatea de control și menținere a costurilor aferente prestării serviciului de alimentare cu energie termică; menținerea profitului generat de prestarea serviciului la nivel local și reinvestirea în sistemul de alimentare cu energie termică; administrarea

eficiență a patrimoniului public, sub controlul și decizia directă a autorității locale, precum și o planificare realistă a investițiilor necesare menținerii și dezvoltării serviciului de alimentare cu energie termică; existența infrastructurii și a personalului specializat necesar desfășurării serviciului; oportunitatea realizării de investiții prin atragerea unor surse externe de finanțare; sub aspectul eficienței, corelat cu reglementările privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, există posibilitatea trasării de către autoritatea publică a criteriilor de performanță, atât membrilor consiliului de administrație cât și conducerii executive, existând astfel premisele necesare controlului direct asupra calității serviciului.

Dezavantaje : transferul majorității riscurilor serviciului către autoritatea locală; asigurarea surselor necesare finanțării serviciului;

Se mai ia în analiză în prezentul studiu și eventualii factori de influență asupra continuității asigurării serviciului de alimentare cu energie termică, astfel :

În cazul analizei oportunității adoptării modalității de gestiune delegată, atribuirea contractului de delegare va trebui să parcurgă procedurile de publicitate și selecție reglementate de legea privind achizițiile publice precum și de legea privind concesionarea bunurilor aparținând patrimoniului public. În atare situație trebuie avută în vedere continuitatea serviciului, întrucât actualul operator va avea un termen limitat de continuitate a prestării serviciului întrucât licența de operator a acestuia încetează la 16.04.2019 (licența nr. 2816/2014 cu un termen de valabilitate de cinci ani).

CONCLUZII

Analizând toate aspectele sus menționate (prin prisma avantajelor/dezavantajelor opțiunilor analizate) rezultă că pentru următoarea perioadă – respectiv pentru o perioadă scurtă (următorii 5 ani) este oportună realizarea serviciului public de alimentare cu energie termică prin modalitatea de gestiune directă – prin intermediul operatorului aflat în subordinea autorității publice, avantajele prezentate în acest interval de timp în favoarea acestei modalități de gestiune conferă autorității publice o siguranță în continuitatea serviciului de alimentare cu energie termică la nivelul municipiului Cluj Napoca și controlul deplin în asigurarea acestui serviciu.

Pentru încadrarea în prevederile legale incidente, în vederea implementării procedurilor de gestiune directă, se impune de asemenea reorganizarea administrativă a operatorului – Regie Autonomă și transformarea acestuia în societate pe acțiuni, unic acționar urmand a fi autoritatea publică locală, modalitate prin care aceasta din urmă va păstra controlul asupra serviciului cât și a operatorului.

Atare analiză se fundamentează și pe următoarele aspecte :

- societatea reorganizată se va afla în subordinea și controlul autorității publice, aceasta din urmă deținând participarea la capitalul social, astfel încât politicile în domeniul

asigurării cu energie termică vor fi în permanență în controlul autorității publice, aceasta putând corela obiectivele de dezvoltare locală și cele privind asigurarea serviciului de alimentare cu energie termică;

- așa cum s-a menționat mai sus, operatorul actual detine în patrimoniu o parte a infrastructurii necesare și utile prestării serviciului de alimentare cu energie termică (infrastructura care ar constitui patrimoniu privat al unității administrative locale) precum și personalul calificat și cu experiență în gestionarea și prestarea serviciului de alimentare cu energie termică.

Serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat intră în sfera serviciilor de interes economic general, acestea din urmă fiind activități economice care generează rezultate spre folosul public general pe care piața nu le-ar furniza (sau le-ar furniza în alte condiții în ceea ce privește calitatea, siguranța, accesibilitatea, tratamentul egal sau accesul universal) fără intervenție publică.

Astfel, obligația de serviciu public trebuie impusă furnizorului prin atribuirea unei sarcini și pe baza unui criteriu de interes general menit să asigure că serviciul este furnizat în condiții care îi permit să își îndeplinească misiunea, iar aceste premise pot fi asigurate în condiții optime dacă operatorul se află în controlul autorității publice – garant al asigurării serviciilor de interes economic general.

Director executiv,

Virgil Poruțiu

Consilier superior,

Septimiu Popovici

